

Alþingi
Erindi nr. P 138/973
komudagur 22.1.2010

Alþingi
b.t ritara samgöngunefndar
Kirkjustræti
101 R

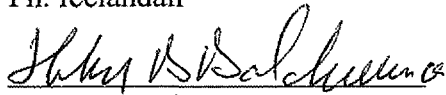
Reykjavík 21. janúar 2010

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um rannsókn samgönguslysa

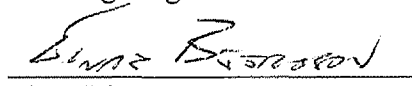
1. Það ríkir nú sátt um hvernig staðið er að rannsókn flugslysa og flugatvika.
2. Flugmenn og flugrekendur bera traust til núverandi rannsóknarnefndar og lagaumgjörðarinnar.
3. Undirritaðir gera sér grein fyrir því að aðstæður í þjóðfélaginu kalla á hagræðingu í ríkisrekstri. Þeirri hagræðingu sem fjármálaráðuneytið telur að hægt sé að ná fram sbr.fskj. fjármálaráðuneytis teljum við að hægt sé að ná án þess að um leið sé kollvarpað þeim lagagrundvelli sem rannsókn flugslysa byggir á í dag með fyrir séðum og ófyrir séðum afleiðingum. Ekki er gerð athugasemd við að reynt sé að ná fram sparnaði með hvers konar samnýtingu og hagræðingu varðandi þessa þrjá ólíku slysaflokka (flugslýs, sjóslýs og umferðarslýs), svo fremi að lagatextum þessara þriggja eðlisólíku slysaflokka sé ekki blandað saman.
4. Á það skal sérstaklega bent að hvorki í Danmörku né Noregi er lagatextum um þessi sérsvið blandað saman, en þetta eru þau tvö ríki sem við hér uppi á Íslandi berum okkur helst saman við þá er lög eru samin. Út frá lagatæknilegu sjónarmiði er eðlilegra að fjalla í sjálfstæðum lögum um hvert rannsóknarsvið fyrir sig. Ef í ljós kemur t.a.m. að gera þarf lagfæringu á reglum varðandi rannsókn flugslysa þá verður slíkri breytingu vart komið við nema um leið séu gerðar breytingar á reglum við rannsókn annarskonar samgönguslysa ef búið er að steypa öllum sviðum saman í einn lagabálk.
5. Skyld er að benda á að fagmennsku við samningu lagatextans í frumvarpinu er ábótavant, eins og sést á því að ítrekað er ruglað saman hugtökunum: “flugriti”, “ferðriti” og “hljóðriti”, og ekki er að finna skilgreiningu á “flugrita” í frumvarpinu. Ruglað er saman hlutverkum lögreglu og rannsóknarnefndar flugslysa (samgönguslysa) sbr. 26. gr. frumvarpsins og umfjöllun um hana í greinargerð frumvarpsins. Í frumvarpinu er verið að setja inn texta um refsingar, þótt í núgildandi lögum um rannsókn flugslysa séu engin refsíákvæði, enda er tilgangur rannsókna flugslysa ekki að finna eitthvað til að refsa fyrir, það er gert með rannsókn samkvæmt lögum um meðferð sakamála.

6. Sú regla verður leidd af 21. gr., sbr. 19. og 20. gr., nógildandi laga um rannsókn flugslysa að opinberum rannsóknaraðilum getur verið heimilaður aðgangur að nánar greindum gögnum með dómsúrskurði. Í 28 gr. fyrirbyggjandi frumvarps sem ber yfirskriftina „Dómsúrskurður“, sbr. einnig athugasemd um ákvæðið í greinargerð, er galopnað fyrir það að óskilgreindir „aðilar“ geti með dómsúrskurði nálgast gögn rannsóknarnefndar.
7. Ummæli í 3. mgr. IV. kafla athugasemda eru óviðeigandi og óþörf, svo ekki sé kveðið fastar að orði. Nær væri að Alþingi hlutist til um að gera breytingu á skaðabótalögum sem fæli í sér algjört afnám bótaskyldu starfsmanna ef starfsmaður veldur tjóni af gáleysi við störf sín og til staðar er munatrygging, rekstrarstöðvunartrygging eða ábyrgðartrygging vinnuveitanda. Í því sambandi má benda á að Alþingi hefur nú þegar samþykkt lög sem mæla fyrir um að ekki skuli skerða bætur til starfsmanns sem slasast þó svo að tjónið verði rakið til gáleysislegra athafna hans sjálfs (170. mál).
8. Þegar ofanefnt er virt er ljóst að undirritaðir eru algerlega mótfallnir því að steipt sé í sama lagabálk lögum um rannsókn umferðarslysa, sjóslysa og flugslysa sem er fráleitt og munu því ekki að öðru leyti en ofan greinir gera sérstakar athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins. Sjái Alþingi sér ekki fært að virða ábendingar og áhyggjur undirritaðra vegna þessa máls eru öll líkindi á því að hið ómetanlega traust og sú mikilsverða sátt sem nú ríkir á milli hagsmunaaðila í þessum áriðandi málaflokki biði hnekki sem sjálfsagt enginn vill bera ábyrgð á. Þá skal á það bent að nú alveg nýlega (föstudaginn, 29. okt. 2009) voru útgefin drög að nýrri reglugerð ESB um rannsókn flugslysa og flugatvika, sem taka mun gildi í ríkjum hins evrópska efnahagssvæðis væntanlega á þessu ári, og því er eðlilegt að fresta lagabreytingum um rannsókn flugslysa og flugatvika þar til síðar. Undirritaðir fyrir hönd Icelandair, Flugfélags Íslands og Félags Ísl. Atvinnuflugmanna skora á Alþingi að falla frá því að gera efnisbreytingar á lögum um rannsókn flugslysa að öðru leyti en því sem leiða kann af þeirri niðurstöðu að lögfest verði skipan nýrrar nefndar, Rannsóknarnefndar samgönguslysa.

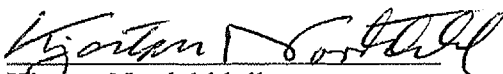
Fh. Icelandair

Hilmar B Baldursson
Flugrekstrarstjóri

Fh. Flugfélags Íslands

Einar Björnsson
Flugrekstrarstjóri

Fh. Félags ísl. atvinnuflugmanna

Kjartan Nordahl hdl.

Karl Ó Karlsson hrl.